

Informatīvais ziņojums
„Par priekšlikumu sniegšanu par turpmāko rīcību
saistībā ar akciju sabiedrību „Elektroniskie sakari””

1. Situācijas apraksts

Ar Ministru kabineta 2012. gada 4. jūnija rīkojumu Nr. 245 „Par Publisko personu komercdarbības koncepciju” tika atbalstīti Publisko personu komercdarbības koncepcijā ietvertie risinājumi, savukārt ar Ministru kabineta 2012. gada 4. jūnija rīkojumu Nr. 246 „Par Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepciju” tika atbalstīti Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepcijā piedāvātie risinājumi. Ņemot vērā augstāk minētās koncepcijas, ar Ministru prezidenta 2012. gada 19. jūnija rīkojumu Nr. 233 „Par darba grupu” tika izveidota darba grupa (turpmāk – Darba grupa). Saskaņā ar minētā rīkojuma 3. punktu Darba grupai tika uzdots izvērtēt nozaru ministriju iesniegto informāciju par valsts kapitālsabiedrību turpmākās darbības izvērtējumu, kā arī sagatavot viedokli un priekšlikumus par valsts līdzdalības nepieciešamību kapitālsabiedrībās, kā arī kapitālsabiedrību turpmāko juridisko statusu un to pārvaldītāju.

Izpildot Ministru prezidenta doto uzdevumu, Darba grupa izstrādāja informatīvo ziņojumu „Par valsts līdzdalības kapitālsabiedrībās izvērtēšanu un ar Ministru prezidenta 2012. gada 19. jūnija rīkojumu Nr. 233 izveidotās darba grupas priekšlikumiem turpmākajai rīcībai” (turpmāk – Informatīvais ziņojums), kas tika izskatīts un atbalstīts Ministru kabineta 2013. gada 11. jūnija sēdē (prot. Nr. 34 37.§). Ar minētā protokola 2.punktu Ministru kabinets uzdeva ministrijām atbilstoši kompetencei izvērtēt Informatīvā ziņojuma 5. pielikumā ietverto Darba grupas ieteikumu finansiālos un tiesiskos riskus un iesniegt Ministru kabinetā Informatīvā ziņojuma 5. pielikumā noteiktajā termiņā priekšlikumus par turpmāko rīcību.

Atbilstoši Informatīvā ziņojuma 5. pielikuma 11.punktam Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (turpmāk – Ministrija) ir nepieciešams izvērtēt tās turējumā esošās valsts akciju sabiedrības „Elektroniskie sakari” (turpmāk – VAS ES) juridiskā statusa maiņu, izvērtējot iespēju kapitālsabiedrību pārveidot par valsts aģentūru un attiecīgi iesniegt Ministru kabinetā priekšlikumus par turpmāko rīcību.

Vienlaikus Ministru kabineta 2013. gada 28. maija protokola Nr. 32 38.§ „Likumprojekts „Publisko personu kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības likums”” 6. punkts noteic, ka valsts kapitālsabiedrību un valstij piederošo kapitāla daļu turētājiem sešu mēnešu laikā pēc šā likuma spēkā stāšanās iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā noteiktā kārtībā veikto izvērtējumu par valsts līdzdalību kapitālsabiedrībās, valsts kapitālsabiedrību turpmāko juridisko statusu un kapitāla daļu turētāju un priekšlikumus par turpmāko rīcību, ievērojot, ka sākotnēji uz Ministru kabinetu virzāms izvērtējums par kapitālsabiedrībām, kuras apsaimnieko nekustamos īpašumus, un kapitālsabiedrībām, kurās valstij nav izšķirošās ietekmes.

2. VAS ES darbības apraksts

2004. gada 1. oktobrī Ministru kabinets ar rīkojumu Nr. 719 „Par bezpeļņas organizācijas valsts akciju sabiedrības „Latvijas Valsts elektrosakaru inspekcija” pārveidošanu par valsts akciju sabiedrību „Elektronisko sakaru direkcija”” BO VAS „Latvijas Valsts elektrosakaru inspekcija” reorganizēja un izveidoja valsts akciju sabiedrību „Elektronisko sakaru direkcija”. 2004. gada 14. oktobrī VAS „Elektronisko sakaru direkcija” kā BO VAS „Latvijas Valsts elektrosakaru inspekcija” finanšu un saistību pārņēmēja tika reģistrēta Komercreģistrā.

2007. gada 21. februārī ar Ministru kabineta rīkojumu Nr. 105 „Par atteikumu nodot privatizācijai valstij piederošās valsts akciju sabiedrības „Elektronisko sakaru direkcija” kapitāla daļas” 6. un 7. punktu tika noraidīts ierosinājums par kapitālsabiedrības privatizāciju un atteikts nodot privatizācijai valstij piederošās 1676351 kapitālsabiedrības akcijas, pamatojot to ar faktiem, ka VAS ES darbojas dabiskā monopola apstākļos, stratēģiski svarīgā nozarē un nozarē, kurā sabiedrībai jānodrošina augsti kvalitātes standarti un valsts var nodrošināt kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu - racionālu un efektīvu radiofrekvenču spektra un numerācijas resursu pārvaldi elektronisko sakaru nozarē, kas tiešā veidā ietekmē situāciju elektronisko sakaru nozarē.

2011. gada 7. janvārī Ministru kabinets izdeva rīkojumu Nr.6 „Par valsts kapitāla daļu turētāju valsts akciju sabiedrībā „Elektronisko sakaru direkcija””, ar kuru Satiksmes ministrijas vietā par VAS „Elektronisko sakaru direkcija” kapitāla daļu turētāju tika noteikta Ministrija.

2011. gada 18. oktobrī reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā uzņēmuma nosaukuma maiņa - valsts akciju sabiedrība „Elektroniskie sakari”.

Šobrīd VAS ES ir 100% valsts kapitālsabiedrība, un Ministrija ir kapitāla daļu turētājs.

Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 4. panta otro daļu VAS ES nodrošina radiofrekvenču spektra un numerācijas pārvaldi elektronisko sakaru nozarē atbilstoši savai kompetencei, kā arī elektronisko sakaru tīklu antenu, radioiekārtu, apraides raidītāju un mobilo sakaru bāzes staciju ierīkošanas tehnisko projektu akceptēšanu.

Elektronisko sakaru likuma 6. panta pirmā daļa noteic VAS ES kompetenci, proti, VAS ES:

- 1) pārvalda radiofrekvenču spektru un numerāciju, lai nodrošinātu to racionālu un efektīvu izmantošanu;
- 2) sniedz elektromagnētiskās saderības un numerācijas nodrošināšanas pakalpojumus;
- 3) plāno radiofrekvenču spektra tehnisko izmantošanu un nosaka radiofrekvenču piešķirumu radioiekārtas darbībai;
- 4) piešķir radioiekārtai pazīšanas (izsaukuma) signālus;

5) Latvijai saistošos starptautiskajos līgumos un konvencijās noteiktajā kārtībā koordinē un reģistrē radiofrekvenču piešķirumu;

6) sadarbojas ar citu valstu sakaru administrācijām un piedalās sakaru nozares starptautisko institūciju un organizāciju darbā, lai veicinātu radiofrekvenču spektra un numerācijas nodrošināšanas pakalpojumu efektīvu izmantošanu;

7) veic radiofrekvenču spektra radiomonitoringu un radioiekārtu parametru mērījumus;

8) pārbauda pieteikumus par kaitīgiem radiotraucējumiem radio un televīzijas programmu uztveršanā un radiosakaru darbībā, noskaidro šo traucējumu avotus un pieņem lēmumu par traucējumu novēršanu;

8¹) pieņem lēmumu par normatīvajiem aktiem neatbilstoši lietotu radioiekārtu darbības pārtraukšanu;

9) izsniedz radioamatieru apliecības;

10) saskaņā ar šā likuma 16.panta pirmajā daļā noteikto kārtību akceptē vai noraida elektronisko sakaru tīklu antenu, radioiekārtu, apraides raidītāju un mobilo sakaru bāzes staciju ierīkošanas tehniskos projektus.

Tāpat Elektronisko sakaru likuma 6. panta otrā daļa un trešā daļa paredz, ka VAS ES patstāvīgi pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus un VAS ES izdotos administratīvos aktus var apstrīdēt Ministrijā.

Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 6. panta ceturto daļu VAS ES par sniegtajiem publiskajiem maksas pakalpojumiem iekasē maksu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un apjomā. Tāpat minētā norma paredz, ka Ministru kabinets nosaka tarifu korekcijas gadījumus un kārtību. Pamatojoties uz minēto deleģējumu, ir izdoti Ministru kabineta 2014. gada 1. jūlija noteikumi Nr. 375 „Valsts akciju sabiedrības „Elektroniskie sakari” publisko maksas pakalpojumu cenrādis” (turpmāk – VAS ES Cenrādis).

VAS ES tiesības ir noteiktas Elektronisko sakaru likuma 7. pantā, proti:

1) Ministru kabineta noteiktajā kārtībā pieprasīt un saņemt no elektronisko sakaru komersanta, valsts pārvaldes iestādes vai citām personām, kā arī valsts informācijas sistēmām VAS ES funkciju izpildei nepieciešamo informāciju;

2) Ministru kabineta noteiktajā kārtībā piekļūt iekārtām, kuras rada vai var radīt kaitīgus radiotraucējumus, kā arī pieprasīt, lai tiek uzrādītas radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujas, atbilstības apliecinājumi vai citi ar elektronisko sakaru izmantošanu saistītie dokumenti;

3) lai novērstu kaitīgus radiotraucējumus vai to rašanās iespēju, pārtraukt tādu radioiekārtu vai jebkuru citu iekārtu lietošanu, kuras rada vai var radīt šādus kaitīgus radiotraucējumus;

4) apturēt neatbilstoši normatīvo aktu prasībām lietotas radioiekārtas darbību, veicot plombēšanu, apzīmogošanu vai atslēgšanu no elektroapgādes.

Pamatojoties uz minēto likuma pantu ir izstrādāti:

1) Ministru kabineta 2006. gada 6. jūnija noteikumi Nr. 453 „Noteikumi par radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujām”;

2) Ministru kabineta 2007. gada 21. augusta noteikumi Nr. 561 „Radioiekārtu un elektronisko sakaru tīkla galiekārtu atbilstības novērtēšanas, izplatīšanas un lietošanas kārtība”;

3) Ministru kabineta 2014. gada 21. janvāra noteikumi Nr. 45 „Numerācijas pārvaldīšanas kārtība, izveidojot un uzturot numerācijas datu bāzi”.

2.1. VAS ES funkcijas un to finansējuma avoti

Kopsavilkums – 2014. gada rezultāts

Nr. p.k.	Funkcija / darbības veids	Finansējuma avots	Ieņēmumi, t.€	Ieņēmumu īpatsvars, %	Izmaksas, t.€	Izmaksu īpatsvars, %	Peļņa vai zaudējumi, t.€	Piezīmes
1.	Elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumi	Pašfinansējums - ieņēmumi no maksas pakalpojumiem	5 448.9	96.9	5 448.9	97.0	0.0	
2.	Ierīkošanas projektu izskatīšana un akceptēšana	Pašfinansējums - ieņēmumi no maksas pakalpojumiem	17.3	0.3	60.0	1.1	-42.7	1. Pārskata periodā novērstā zaudējumu rašanās no elektronisko sakaru tīklu uzraudzības un elektronisko sakaru tīklu tehnisko projektu saskaņošanas un akceptēšanas funkcijas (no 08.04.2014. funkciju pārņem būvvaldes); 2. Vienlaikus saglabāta VAS ES funkcija elektronisko sakaru tīklu antenu, radioiekārtu, apraides raidītāju un mobilo bāzes staciju ierīkošanas tehnisko projektu akceptēšanas vai noraidīšanas jomā, kas tiek finansēta no ieņēmumiem par maksas pakalpojumiem (par projektu izskatīšanu un akceptēšanu).
3.	Numerācijas datu bāzes uzturēšana	Dotācija no valsts budžeta	88.9	1.6	88.9	1.6	0.0	

4.	Pārējā darbība (procentu ieņēmumi u.c.)		66.4	1.2	17.0	0.3	49.4	Pārskata periodā novēsta zaudējumu rašanās no Atrāsānās vietas datu bāzes uzturēšanas funkcijas (no 01.02.2014. funkciju pārņem Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs)
	Kopā		5 621.5	100.0	5 614.8	100.0	6.7	

2.1.1. Radiofrekvenču spektra pārvaldība (elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojums) ~ 97% no kopējām VAS ES izmaksām 2014. gadā

Radiofrekvences ir ierobežots, sabiedriska resurss, kuram ir svarīga sociālā, kultūras un ekonomiskā vērtība, turklāt tas ir dabas resurss, kuram nav iespējama aizvietošana vai alternatīvas. Radiofrekvenču resurss tiek koplietots dažādiem radiosakaru dienestiem un dažādām sakaru sistēmām. Radiosakaru attīstība ir nepārtraukts process, tāpēc nepārtraukts process ir arī radiofrekvenču plānošana. Radiofrekvenču pārvaldes uzdevums ir elektromagnētiskās saderības nodrošināšana, kas ir administratīvo un tehnisko pasākumu komplekss (plānošana, radiomonitorings, radioiekārtu parametru mērījumi, traucējumu novēršana, u.tml.), lai nodrošinātu radioiekārtu darbību bez savstarpējiem kaitīgiem traucējumiem. Elektromagnētiskā saderība ir jānodrošina radioiekārtām visā radiofrekvenču spektrā, neatkarīgi no sakaru dienesta vai sistēmas.

VAS ES pārvaldītie resursi un funkcijas, ko tā pilda, piemēram, radiofrekvenču plānošana, radiomonitorings, elektromagnētiskās situācijas novērtēšana radioiekārtu uzstādīšanas vietās, kaitīgu radiotraucējumu avotu noskaidrošana, u.tml., ir priekšnosacījums, lai, izmantojot radiofrekvenču spektru, nodrošinātu dažādus sabiedrībai svarīgus pakalpojumus un funkcijas, piemēram, radio un televīzijas apraidi, publiskos un privātos mobilo sakarus, dažāda veida fiksētos datu pārraides tīklus un satelītsakarus, aviācijas, kuģniecības, glābšanas dienestu, valsts aizsardzības, policijas un neatliekamās palīdzības sakarus, u.c.

Nav iespējama vairāku radiofrekvenču pārvaldītāju pastāvēšana, jo frekvenču spektrs ir ierobežots, tiek koplietots dažādiem sakaru dienestiem un dažādām sakaru sistēmām, tiek pārplānots un elektromagnētiskā saderība jānodrošina radioiekārtām visā radiofrekvenču spektrā. To apliecina arī citu Eiropas Savienības dalībvalstu prakse.

Sabiedrība ir ieinteresēta VAS ES pakalpojumu saņemšanā, lai gan tā pakalpojumus lieto netieši, izmantojot galaproduktu – radiosakaru iespējamības nodrošināšanu, un VAS ES sniegtie pakalpojumi ir būtiski daudzu tautsaimniecības nozaru pastāvēšanā un sabiedriskās drošības, kārtības, u.tml., nodrošināšanā.

VAS ES nodrošina sabiedrības intereses augstā kvalitātē, jo nekvalitatīvu pakalpojumu sniegšana varētu radīt nekvalitatīvus radiosakarus, tādējādi netiktu nodrošināti dažādi sabiedrībai svarīgi pakalpojumi un funkcijas, kā rezultātā tiktu nodarīti ekonomiskie zaudējumi privātpersonām, komersantiem un visai tautsaimniecībai kopumā, tiktu apdraudēta sabiedriskā drošība un kārtība, cilvēku veselība un dzīvības. Augsta kvalitāte izpaužas ne vien tajā, ka VAS ES pakalpojumu izmantotāji var nodrošināt sabiedrību interesējošus pakalpojumus, bet spēj nodrošināt tos nepārtraukti 24 stundas diennaktī. Kvalitātes nodrošināšanai VAS ES ir jāveic rūpīga un pārdomāta radiofrekvenču spektra plānošana, kontrole un attīstības veicināšana.

Lai nodrošinātu pilnvērtīgu radiofrekvenču spektra pārvaldi un sabiedrībai nozīmīgu pakalpojumu sniegšanu, ir nepieciešami lieli finanšu resursu ieguldījumi attīstībā un augsti kvalificēts starptautiskā līmeņa tehniskais personāls.

Ievērojot attīstīto valstu pieredzi radiofrekvenču spektra vadības finansēšanā, Latvijā atbilstoši tās ekonomiskajiem apstākļiem tiek piemērots radiofrekvenču spektra tehniskās pārvaldīšanas pašfinansēšanas modelis, kas balstīts uz maksājumiem par elektromagnētiskās saderības nodrošināšanu saskaņā ar VAS ES Cenrādi. Šāds modelis ir atzinīgi novērtēts un tiek uzskatīts par optimālu arī Starptautiskās telekomunikāciju savienības (turpmāk - ITU) ziņojumā SM.2012-1, „Radiofrekvenču spektra pārvaldības ekonomiskie aspekti” (*“Economic aspects of spectrum management”*). Šajā ziņojumā ir atzīmēts, ka valsts nodokļu resurss ir ierobežots un nepietiekošs iedzīvotāju sociālās nodrošināšanas sfēras vajadzību, kā arī budžeta iestāžu vajadzību nodrošināšanai - līdz ar to budžeta finansēta radiofrekvenču spektra vadība izsauktu papildu nodokļu sloga palielinājumu nodokļu maksātājiem, kuri, ne visi izmantotu attiecīgos elektronisko sakaru pakalpojumus, kā arī tas kavētu turpmāku elektronisko sakaru tirgus attīstību un tā brīvu konkurenci.

Esošais radiofrekvenču spektra izmantošanas vadīšanas pašfinansēšanas modelis ir atzinīgi novērtēts Eiropas Komisijas Eurostrategies ziņojumā (EK Līgums Nr. 71083, Spektra pārvaldīšanas stāvokļa izpēte kandidātvalstīs, Latvija, 2001.gada aprīlis", Brisele-Luksemburga, 2001), kurā teikts, ka VAS ES ir darbojusies atbilstoši pašfinansēšanas modelim kopš 1991. gada, un visas izmaksas gada norēķinos ir nosegtas. Pašfinansēšanas modeli reglamentē Ministru kabineta noteikumi, kas bāzēti uz VAS ES elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas maksas pakalpojumu izcenojuma metodiku, un no 2014. gada tiek saskaņota ar elektronisko sakaru nozares asociācijām.

Minētais modelis un VAS ES kapitālsabiedrības statuss nodrošina, ka saskaņā ar VAS ES Cenrādi gadījumā, ja pārskata gada ieņēmumi no elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumiem pārsniedz ar šo pakalpojumu sniegšanu saistītās izmaksas (tai skaitā kapitāla atdevi), VAS ES starpību starp faktiskajām izmaksām un iekasēto pakalpojumu maksu atmaksā pakalpojuma saņēmējam (proporcionāli katra pakalpojumu saņēmēja maksai par elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumiem pret kopējiem elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas ieņēmumiem pārskata gadā). Šāda

tarifu korekcija (atmaksa) tiek veikta ieskaita veidā par nākamajā pārskata periodā sniedzamajiem elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumu maksājumiem. Ja nākamā gada maksa par pakalpojumiem ir mazāka par piemēroto tarifu korekciju, VAS ES atmaksā pakalpojuma saņēmējam starpību pēc iesnieguma saņemšanas.

Pašreizējais pašfinansēšanās modelis un VAS ES kapitālsabiedrības statuss nerada lieku finansiālo slogu valsts budžetam, jo uzņēmums nepieciešamos līdzekļus materiāltehniskās bāzes atjaunošanai uzkrāj pakāpeniski no ikgadējiem amortizācijas atskaitījumiem vairāku gadu periodā (2014. gadā ekspluatācijā ieviesti nemateriālie ieguldījumi un pamatlīdzekļi 2,9 miljonu euro apmērā).

2.1.2. Ierīkošanas projektu izskatīšana un akceptēšana ~ 1,1 % no kopējām VAS ES izmaksām 2014. gadā

2014.gada 8.aprīlī stājās spēkā grozījumi Elektronisko sakaru likuma 4.pantā, nododot pašvaldību būvvaldēm elektronisko sakaru tīklu būvniecības un ierīkošanas pārraudzības funkciju. Elektronisko sakaru tīklu būvniecības projektu saskaņošana tiek veikta tikai pašvaldību būvvaldēs. Savukārt VAS ES tika saglabātas funkcijas elektronisko sakaru tīklu antenu, radioiekārtu, apraides raidītāju un mobilo bāzes staciju ierīkošanas tehnisko projektu akceptēšanas vai noraidīšanas jomā.

Elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas tehniskā projekta izskatīšana un akceptēšana sākot no 2013. gada 27. septembra tiek finansēta no ieņēmumiem par maksas pakalpojumiem – elektronisko sakaru tīklu antenu, radioiekārtu, apraides raidītāju un mobilo bāzes staciju ierīkošanas tehnisko projektu izskatīšana un akceptēšana. Minēto finansēšanas modeli reglamentē Ministru kabineta noteikumi - VAS ES Cenrāža 4.sadaļa, kas bāzēta uz VAS ES maksas pakalpojumu izcenojuma metodiku. Līdz ar to ir novērsta zaudējumu rašanās no elektronisko sakaru tīklu pārraudzības funkcijas, jo minēto funkciju pārņēma pašvaldības būvvaldes.

2.1.3. Numerācijas datu bāzes uzturēšana ~ 1,6 % no kopējām VAS ES izmaksām 2014. gadā

VAS ES pārvalda numerāciju elektronisko sakaru nozarē, izveidojot un uzturot numerācijas datubāzi.

Sākot ar 2010. gadu VAS ES saņem dotāciju no valsts budžeta numerācijas datu bāzes uzturēšanai. 2014. gadam piešķirtais finanšu apjoms, tāpat kā 2013. gadā, ir 89237 euro.

Laika periodā no 2016.-2018. gadam VAS ES plāno pilnveidot numerācijas datu bāzi, izmaksas daļēji sedzot no ienākumiem par komercpakalpojumiem.

2.1.4. Komercpakalpojumu attīstīšana

2015. gadā VAS ES komercpakalpojumu attīstīšanu izvirzījusi kā vienu no prioritātēm – stratēģiskajiem mērķiem, lai veicinātu maksimāli efektīvu esošo

VAS ES resursu un kompetenču izmantošanu, kā arī nodrošinātu optimālu izcenojuma līmeni VAS ES sniegtajiem valsts pārvaldes pakalpojumiem.

VAS ES jau šobrīd sniedz šādus komercpakalpojumus - sakaru trases profilu izstrāde, fiksēto radiosakaru tīklu projektēšana, optimālu frekvenču diapazona noteikšana, sakaru trases profila izveidošana ar teorētisko apbūves/veģetācijas attēlošanu, radiosakaru tiešas redzamības nodrošināšanai nepieciešamo teorētisko antenu uzstādīšanas augstuma aprēķināšana, nepieciešamo tehnisko parametru (raidītāja jauda, antenas parametri) aprēķināšana, elektromagnētiskā lauka intensitātes mērījumu pakalpojumi apraides staciju signālu aptveršanas zonas noteikšanai, apmācības - teorētisko, praktisko zināšanu pielietošana radiofrekvenču plānošanā un uzraudzībā.

3. Valsts līdzdalība kapitālsabiedrībā

Ministru kabinets, apstiprinot Publisko personu komercdarbības koncepciju, ar 2012.gada 4.jūnija rīkojumu Nr.245 „Par publisko personu komercdarbības koncepciju” noteica kritērijus, saskaņā ar kuriem vērtējams pašreizējais valsts kapitālsabiedrību statuss un nosakāms, vai pašreizējais statuss saglabājams, vai kapitālsabiedrība pārveidojama par valsts iestādi vai publisku aģentūru.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmā daļa noteic, ka publiska persona komercdarbību var veikt:

- 1) ja tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) nozarē, kurā pastāv dabiskais monopols, tādējādi nodrošinot sabiedrībai attiecīgā pakalpojuma pieejamību;
- 3) stratēģiski svarīgā nozarē;
- 4) jaunā nozarē;
- 5) nozarē, kuras infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi;
- 6) nozarē, kurā atbilstoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu.

VAS ES atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 2., 3., 5. un 6.punkta nosacījumiem, kad valsts var veikt komercdarbību (nozarē, kurā pastāv dabiskais monopols, tādējādi nodrošinot sabiedrībai attiecīgā pakalpojuma pieejamību; stratēģiski svarīgā nozarē; nozarē, kuras infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi; nozarē, kurā atbilstoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu).

Turklāt kapitālsabiedrības pārveidošana par valsts aģentūru radītu papildus slogu valsts budžetam, kā arī apdraudētu kapitālsabiedrības spēju veikt nepieciešamos ieguldījumus infrastruktūrā un kopumā vājinātu tās funkciju kvalitatīvu veikšanu, kā arī radītu VAS ES klientu neapmierinātību ar sniegto pakalpojumu kvalitāti un tarifiem, kas savukārt kopumā kavētu elektronisko sakaru nozares attīstību.

Ministrija jau ir paudusi savu viedokli, ka valsts līdzdalība VAS ES ir saglabājamā esošajā statusā (Informatīvā ziņojuma 1.pielikums).

Vienlaikus pie VAS ES izvērtēšanas savu viedokli sniedza Tieslietu ministrija un Finanšu ministrija. Proti, Finanšu ministrija pauda nostāju, ka VAS ES atstājams esošajā statusā Ministrijas turējumā, norādot, ka uzskata, ka VAS ES atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta prasībām, jo tā darbojas nozarē, kurā pastāv dabiskais monopols, tādējādi nodrošinot sabiedrībai attiecīgā pakalpojuma pieejamību, kā arī tā darbojas stratēģiski svarīgā nozarē un nozarē, kurā atbilstoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu. Vienlaikus jāņem vērā, VAS ES Darba grupas sanāksmē norādītais, ka, tā savu funkciju izpildei nepieciešamo finansējumu var nodrošināt pašfinansēšanās ceļā no elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas un citiem maksas pakalpojumiem. Līdz ar to, kapitālsabiedrība nerada papildus slogu valsts budžetam, kā arī ļauj VAS ES valsts uzdotās funkcijas realizēt ar minimālu ietekmi uz valsts budžetu.

Savukārt Tieslietu ministrija norādīja, ka kapitālsabiedrības darbība turpināma esošajā statusā Ministrijas pārraudzībā. Attiecībā uz darbības formu – VAS ES atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 2., 3., 5. un 6. punkta nosacījumiem, kad valsts var veikt komercdarbību (nozarē, kurā pastāv dabiskais monopols, tādējādi nodrošinot sabiedrībai attiecīgā pakalpojuma pieejamību; stratēģiski svarīgā nozarē; nozarē, kuras infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi; nozarē, kurā atbilstoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu). Tieslietu ministrija uzskatīja, ka kapitālsabiedrības statusa maiņa nav pamatota. Turklāt tā radītu papildus slogu valsts budžetam, kā arī apdraudētu kapitālsabiedrības spēju veikt nepieciešamos ieguldījumus infrastruktūrā un kopumā vājinātu tās funkciju kvalitatīvu veikšanu.

Tomēr, neskatoties uz izteiktajiem viedokļiem, saskaņā ar Informatīvā ziņojumā minēto, Darba grupa rekomendēja mainīt VAS ES juridisko statusu uz valsts aģentūru, jo Darba grupas ieskatā tā darbība pēc būtības atbilst valsts aģentūras statusam (Informatīvā ziņojuma tabula Nr.1).

Vienlaikus, Ministrija ir izvērtējusi Latvijas Republikas Saeimā iesniegto likumprojektu „Grozījumi Valsts pārvaldes iekārtas likumā” (Nr. 60/Lp12) un otrajā lasījumā atbalstītos grozījumus attiecībā uz publiskas personas līdzdalību kapitālsabiedrībās (Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. pants). Ministrijas ieskatā VAS ES darbība atbilst jaunam Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā ietvertajām nosacījumiem. Līdz ar to, ir pieļaujama publiskas personas līdzdalība.

4. Juridisko risku izvērtējums

1. Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2002/21/EK (2002. gada 7. marts) par kopējiem reglamentējošajiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (turpmāk - pamatdirektīva) 3.panta 3.punktā noteikts dalībvalsts pienākums nodrošināt, ka

valsts pārvaldes iestāde savas pilnvaras īsteno objektīvi, pārskatāmi un savlaicīgi. Dalībvalsts nodrošina valsts pārvaldes iestādi ar pienācīgiem finanšu resursiem un cilvēkresursiem, kas nepieciešami uzticēto uzdevumu izpildei.

Savukārt pamatdirektīvas 3.panta 2.punktā noteikts, ka dalībvalstij jāgarantē valsts pārvaldes iestāžu neatkarība, nodrošinot, ka tās ir juridiski patstāvīgas un funkcionāli neatkarīgas no visām organizācijām, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus, ierīces vai pakalpojumus.

Juridiska patstāvība šajā gadījumā būtu attiecināma uz finansiālu neatkarību un neatkarību lēmumu pieņemšanā.

VAS ES statusa maiņa uz valsts pārvaldes iestādi vai publisku aģentūru neatbilst pamatdirektīvā noteiktajam. Savukārt esošais valsts kapitālsabiedrības statuss VAS ES pilnībā nodrošina atbilstību finansiālās neatkarības nosacījumiem, kā arī papildus minētajam ļauj VAS ES daudz efektīvāk nodrošināt savu funkciju izpildi.

2. Viens no juridiskajiem riskiem ir saistīts ar nepieciešamību nodrošināt sekmīgu šobrīd uzsāktu un plānoto investīciju projektu īstenošanu. VAS ES nepieciešamība pēc jaunas infrastruktūras vai investīcijām jau esošā infrastruktūrā var būt gan plānota, gan tās nepieciešamība var rasties neparedzami, kas attiecīgi noved pie prasības VAS ES reaģēt savlaicīgi. Savlaicīgi uz izmaiņām tā var reaģēt, ja VAS ES rīcībā ir nepieciešamie finanšu līdzekļi. Šeit izpaužas būtiskā valsts kapitālsabiedrības priekšrocība salīdzinājumā ar iestādi, kas tiek finansēta no valsts budžeta vai publisku aģentūru, proti valsts kapitālsabiedrībai ir iespēja operatīvāk un elastīgāk rīkoties ar savu budžetu. Turklāt nepieciešamos finanšu līdzekļus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā kapitālsabiedrība var iegūt no citiem finanšu avotiem, kas nav pieejami valsts iestādei un publiskai aģentūrai. Valsts kapitālsabiedrība nepieciešamības gadījumā, lai nodrošinātu sabiedrisko drošību, kārtību un sabiedrībai nozīmīgu pakalpojumu sniegšanu, relatīvi ātri var pieņemt lēmumu par nepieciešamo investīciju veikšanu pretstatā valsts iestādei un publiskai aģentūrai, kurām šāda lēmuma pieņemšanai vēl nepieciešama papildu saskaņošanas procedūra. Lēmumu pieņemšanas ātrums šajā gadījumā kontekstā ar pamatdirektīvā (3.panta 3.punkts) noteikto pienākumu rīkoties savlaicīgi ir būtisks arguments valsts kapitālsabiedrības statusa saglabāšanai VAS ES.

3. Tāpat norādāms, ka nepieciešams saglabāt konkurētspējīgu atlīdzību augsti kvalificētam tehniskajam personālam, lai nepieļautu uzdevumu izpildes kvalitātes pazemināšanos. Kapitālsabiedrības statusa maiņas gadījumā, reorganizējot VAS ES par valsts iestādi vai publisku aģentūru, tai būs piemērojams Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums un tajā ietvertie nosacījumi darbinieku atlīdzības noteikšanai, kas samazinās darbinieku atlīdzības apmēru. Atlīdzības samazināšana savukārt novedīs pie šo darbinieku aizplūšanas uz privāto sektoru, kur šādas kvalifikācijas un profesijas darbinieki ir labāk apmaksāti un jau šobrīd trūkst.

VAS ES darba specifika apgūšana ir ilglaicīgs process, kas prasa daudzu gadu praksi un apmācību. Personāla maiņa šajā gadījumā nozīmētu ilglaicīgu kvalificētu darbinieku trūkumu un funkciju izpildes kvalitātes kritumu. Augstas

kvalifikācijas speciālistu trūkums mazinās kvalitāti frekvenču plānošanai un monitoringam, rezultātā tiks apdraudēts sabiedrības pieprasījums pēc kvalitatīviem radiosakariem.

Augstas kvalifikācijas speciālistu trūkums mazinās Latvijai pieejamā frekvenču resursa apjomu, jo starptautiski konkurējot ar ārvalstīm par frekvenču spektra resursa sadalījumu, netiks aizstāvētas Latvijas Republikas intereses starptautiskajās radiofrekvenču pārvaldes organizācijās. Rezultātā mazināsies frekvenču resursu pieejamība, atbilstoši arī investīcijas un ienākumi gan komersantiem, gan valstij nodokļu veidā, kā arī tiks apdraudēts sabiedrības pieprasījums pēc kvalitatīviem un daudzveidīgiem pakalpojumiem.

Izpildoties iepriekš minētajam, netiks nodrošināts pamatdirektīvas 3.panta 3.punktā noteiktais dalībvalsts pienākums nodrošināt valsts pārvaldes iestādi ar pienācīgiem finanšu resursiem un cilvēkresursiem, kas nepieciešami uzticēto uzdevumu izpildei.

4. Pamatojoties uz Tieslietu ministrijas iebildumiem attiecībā par valsts pārvaldes uzdevumiem, kas saskaņā ar Administratīvo pārkāpuma kodeksa 235.pantu deleģēti VAS ES saistībā ar administratīvo pārkāpuma lietu izskatīšanu un administratīvo sodu piemērošanu, Ministrijai kopīgi ar Tieslietu ministriju uzdots rast risinājumu par šīs funkcijas nodošanu tiešās valsts pārvaldes iestādei, lai nepieļautu situāciju, ka publisko tiesību privāta persona nodarbojas ar valsts sodošo funkciju. Līdz ar to, VAS ES funkcijās nebūs administratīvo pārkāpuma lietu izskatīšanas un administratīvo sodu piemērošanas kompetence.

5. Darba grupas 2013. gada 28. februāra protokola 4.2. apakšpunktā norādīts, ka tiek pieņemts zināšanai Tieslietu ministrijas viedoklis attiecībā uz riskiem, kas saistīti ar VAS ES juridiskā statusa maiņu, jo Eiropas Savienības tiesiskais regulējums paredz prasību dalībvalstīm nodrošināt pietiekamus finanšu un cilvēkresursus attiecīgo funkciju veikšanai.

6. VAS ES Cenrādis par elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumiem, kas izstrādāts atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai 2002/20/EK (2002.gada 7.marts) par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (turpmāk -atļauju izsniegšanas direktīva) noteiktajām prasībām, nosaka elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumu tarifus, nevis maksu par spektra izmantošanu (valsts nodevu). Maksas pakalpojumu finansējums ietver visas izmaksas, kuras rodas VAS ES, izpildot uzdotās funkcijas elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas jomā. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 6.panta ceturto daļu VAS ES par sniegtajiem publiskajiem maksas pakalpojumiem iekasē maksu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un apjomā. Valsts nodevas ieviešana izjauks esošo VAS ES finansējuma struktūru un radīs papildus slogu valsts budžetam, kā arī apgrūtinās elektronisko sakaru nozares attīstību.

7. Nepieciešamība nodrošināt VAS ES stratēģiskos mērķus, 2015.gadā izvirzīti šādi mērķi:

- elektromagnētiskās saderības pakalpojumu nodrošināšana 100% apmērā un radiofrekvenču pārvaldes mehānismu pilnveidošana;

- radiofrekvenču spektra uzraudzības sistēmas attīstīšana, paplašinot stacionāri pārraugāmo teritoriju, kurā notiek nepārtraukta 24 stundu spektra uzraudzība, paaugstinot informācijas apjomu un kvalitāti efektīvai frekvenču resursu plānošanai (papildus resursu/kanālu noteikšana) un sniedzot operatīvu informāciju (24 stundas diennaktī 7 dienas nedēļā) par notiekošo frekvencēs, kuras tiek izmantotas sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanai (policija, neatliekamā medicīniskā palīdzība), aviācijas drošībai un kuģošanai, radiosakaru nodrošināšanai, kas aptver lielu cilvēku skaitu;

- sabalansēti ieņēmumi/izdevumi, nodrošinot nepieciešamos finanšu līdzekļus kvalitatīvu pakalpojumu nodrošināšanai, materiāltehniskās bāzes atjaunošanai un uzņēmuma attīstībai, tai skaitā finanšu efektivitātes modeļa ieviešana;

- komercpakalpojumu attīstība.

5. Finanšu risku izvērtējums

1. VAS ES savu funkciju izpildei nepieciešamo finansējumu var nodrošināt pašfinansēšanās ceļā no elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas un citiem maksas pakalpojumiem. Līdz ar to, kapitālsabiedrība nerada papildus slogu valsts budžetam, kā arī ļauj VAS ES valsts uzdotās funkcijas realizēt ar minimālu ietekmi uz valsts budžetu.

Izvērtējot Eiropas un CEPT dalībvalstu pieredzi radiofrekvenču spektra pārvaldībā, Latvijā atbilstoši tās ekonomiskajiem apstākļiem, radiofrekvenču spektra pārvaldīšanai tiek piemērots pašfinansēšanas modelis, kas balstīts uz maksājumiem par elektromagnētiskās saderības nodrošināšanu. Šāds modelis ir atzinīgi novērtēts un tiek uzskatīts par optimālu arī ITU ziņojumā SM.2012-1 „Radiofrekvenču spektra pārvaldības ekonomiskie aspekti” („Economic aspects of spectrum management”). Šajā ziņojumā tiek atzīmēts, ka valsts nodokļu resurss ir ierobežots un nepietiekošs iedzīvotāju sociālās nodrošināšanas sfēras vajadzību, kā arī budžeta iestāžu vajadzību u.c. apmierināšanai. Līdz ar to budžeta finansēta radiofrekvenču spektra vadība izsauktu papildus nodokļu sloga palielinājumu nodokļu maksātājiem, kur ne visi izmantotu attiecīgos elektronisko sakaru pakalpojumus, kā arī tas kavēs turpmāku elektronisko sakaru tirgus attīstību un tās normālu konkurenci.

Esošo radiofrekvenču spektra pārvaldīšanas pašfinansēšanas modeli atzinīgi novērtēja Eiropas Komisija Eurostrategies ziņojumā jau 2001.gadā (EK Līgums Nr. 71083, Spektra pārvaldīšanas stāvokļa izpēte kandidātvalstīs, Latvija, 2001.gada aprīlis, Brisele-Luksemburga, 2001), kurā teikts, ka VAS ES darbojas atbilstoši pašfinansēšanas modelim kopš 1991. gada un visas izmaksas gada norēķinos tika nosegtas.

2. Šobrīd tiek nodrošināta regulējošās iestādes neatkarība, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/21/EK 3.panta prasības¹.

¹ 3. pants Valsts pārvaldes iestādes

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentā iestāde uzņemas katru uzdevumu, kas šajā direktīvā un īpašajās direktīvās noteikts valsts pārvaldes iestādēm.

Šobrīd VAS ES valde apstiprina sabiedrības budžetu, savukārt Ministru kabinets apstiprina Cenrādi, kurā noteikti tarifi par pakalpojumiem.

Gadījumā, ja VAS ES pārveido par valsts aģentūru, tad netiktu nodrošināta regulējošās iestādes neatkarība, kā arī lēmumu attiecībā par iestādes budžetu saskaņā ar Publisko aģentūru likumu regulētu Ministru kabinets.

3. VAS ES darbiniekiem tiek nodrošināts privātajam sektoram atbilstošs atalgojums, novēršot risku darbinieku aiziešanai uz privāto sektoru, kā rezultātā tiek nodrošināta sabiedrībai nozīmīga pakalpojumu sniegšana augstā kvalitātē. Pārveidojot VAS ES par valsts aģentūru, pastāv draudi pazaudēt augsti kvalificētus speciālistus, kā rezultātā mazināsies pakalpojuma sniegšana augstā kvalitātē.

Darba samaksa valsts aģentūrā tiek noteikta saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu, kurā noteiktas mēnešalgu grupas un to maksimālās apmērs. Pastāv risks, ka VAS ES darbinieki atalgojuma samazinājuma dēļ var pamest VAS ES un izvēlēties privātajā sektorā strādājošu darba devēju.

4. Maksājumi par sniegtajiem pakalpojumiem tiek uzlikti objektīvi un samērīgi. Saskaņā ar 2014. gada 1. jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.375 „Valsts akciju sabiedrības „Elektroniskie sakari” publisko maksas pakalpojumu cenrādis” ir ietverti tarifu korekcijas gadījumi un kārtība.

5. Tiek nodrošināta pakalpojumu sniegšana augstā kvalitātē atbilstoši pakalpojumu sniegšanai nepieciešamiem finanšu līdzekļiem. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 6.panta ceturto daļu tiek apstiprināts Cenrādis, samaksas kārtība un tarifu korekcijas gadījumi un kārtība.

6. VAS ES nepieciešamos līdzekļus materiāltehniskās bāzes atjaunošanai uzkrāj pakāpeniski no ikgadējiem amortizācijas atskaitījumiem, vairāku gadu periodā.

Kapitālsabiedrības statusa maiņas gadījumā, reorganizējot VAS ES par valsts iestādi vai publisku aģentūru, ir apdraudēta spēja veikt nepieciešamos ieguldījumus infrastruktūrā, kuras attīstībai elektronisko sakaru nozarē ir nepieciešami lieli kapitālieguldījumi, kas savukārt tieši apdraud VAS ES spēju nodrošināt pakalpojumu sniegšanu augstā kvalitātē. Tiktu tieši apdraudēti arī

2. Dalībvalstis garantē valsts pārvaldes iestāžu neatkarību, nodrošinot, ka tās ir juridiski patstāvīgas un funkcionāli neatkarīgas no visām organizācijām, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus, ierīces vai pakalpojumus. Dalībvalstis, kas patur īpašumtiesības vai kontroli pār tādiem uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus un/vai pakalpojumus, nodrošina efektīvu reglamentējošo funkciju strukturālu atdalīšanu no darbībām, kas saistītas ar īpašumtiesībām vai kontroli.

3. Dalībvalstis nodrošina to, ka valsts pārvaldes iestādes izmanto savas pilnvaras objektīvi un caurskatāmi.

4. Dalībvalstis publicē tos uzdevumus, kas jāuzņemas valsts pārvaldes iestādēm, viegli pieejamā veidā, jo īpaši, ja šie uzdevumi ir noteikti vairāk kā vienai iestādei. Dalībvalstis attiecīgos gadījumos nodrošina apspriedi un sadarbību starp minētajām iestādēm, kā arī starp minētajām iestādēm un valsts iestādēm, kurām uzticēta konkurences tiesību ieviešana, un valsts iestādēm, kurām uzticēta patērētāju tiesību ieviešana, attiecībā uz vispārējas intereses jautājumiem. Ja šo jautājumu risināšana ir vairāku iestāžu kompetencē, dalībvalstis nodrošina to, ka katras iestādes attiecīgie uzdevumi ir darīti zināmi viegli pieejamā veidā.

5. Valsts pārvaldes iestādes un valsts konkurences iestādes cita citu nodrošina ar informāciju, kas vajadzīga šīs direktīvas un īpašo direktīvu noteikumu piemērošanai. Attiecībā uz informācijas apmaiņu, iestāde, kas saņem informāciju, nodrošina tādu pašu konfidencialitātes līmeni, kādu nodrošina iestāde, kas nosūta informāciju.

6. Dalībvalstis Komisijai paziņo par visām valsts pārvaldes iestādēm, kurām noteikti uzdevumi saskaņā ar šo direktīvu un īpašajām direktīvām, un par to attiecīgajiem pienākumiem

VAS ES šobrīd uzsāktu investīciju projektu izpildes termiņi, kā rezultātā nebūtu iespējama elektronisko sakaru nozares interešu kvalitatīva realizēšana.

7. VAS ES ir noteikta vienlīdzīga attieksme pret klientiem. Maksājumi par sniegtajiem pakalpojumiem tiek uzlikti klientiem atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/20/EK 12.panta prasībām. Maksājumu atvieglojumi nav pieļauti.

Saskaņā ar Publisko aģentūru likuma 5.panta trešo daļu valsts aģentūra, ievērojot valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktos sadarbības ietvara pamatprincipus, sniedz pakalpojumus citām valsts un pašvaldību iestādēm un privātpersonām, kas īsteno pārvaldes uzdevumus bez maksas, ja tas neprasa valsts aģentūras papildu resursus datu apstrādei un analīzei.

6. Kapitālsabiedrības turpmākais juridiskais statuss

Saskaņā ar Informatīvā ziņojumā norādīto Darba grupa rekomendēja mainīt VAS ES juridisko statusu uz valsts aģentūru.

Izvērtējot VAS ES funkcijas kopsakarā, Ministrijas ieskatā saglabājams VAS ES juridiskais statuss – kapitālsabiedrība.

7. Priekšlikumi turpmākai rīcībai

VAS ES darbība turpināma esošajā statusā Ministrijas pārraudzībā.

Argumenti VAS ES darbības statusa saglabāšanai kā kapitālsabiedrībai:

- **Elektronisko sakaru nozares infrastruktūras attīstība.** Lai veiktu infrastruktūras attīstību, nepieciešami lieli un regulāri kapitālieguldījumi. Šobrīd nav konstatējams, ka valstij varētu būt nepieciešami resursi.

- **Radiofrekvenču spektra pārvalde.** Lai veiktu radiofrekvenču spektra pārvaldi, nepieciešami nepārtraukti finanšu resursu ieguldījumi attīstībā. Minētais nepieciešams, lai nodrošinātu sabiedrībai nozīmīga pakalpojuma sniegšanu augstā kvalitātē.

- **Sabiedrībai nozīmīgu pakalpojumu sniegšana.** VAS ES darbojas stratēģiski svarīgā nozarē un tai nepieciešams saglabāt esošo statusu, lai nodrošinātu valstī drošību elektronisko sakaru nozarē. VAS ES nodrošina sabiedrībai nozīmīgu pakalpojumu sniegšanu.

- **Dabiskais monopols un deleģēto funkciju veikšanu visefektīvākā veidā.** Šajā nozarē pastāv dabiskais monopols un šī komercdarbība tiek veikta valsts (sabiedrības) interesēs. VAS ES ir izveidota, lai realizētu starptautisko publisko tiesību līgumos (Starptautiskās telekomunikāciju savienības konstitūcijā, Starptautiskās telekomunikāciju savienības konvencijā un Administratīvajiem noteikumiem (Radio noteikumi), kā arī Eiropas pasta un telekomunikāciju administrāciju konferences pieņemtajos tiesību aktos) izvirzītos mērķus un uzdevumus. VAS ES, tāpat kā citu valstu radiofrekvenču spektra pārvaldīšanas institūcijas ir vienīgā valstī un tai nevar būt konkurentu un tās darbība ir nesaraujami saistīta ar radiofrekvenču spektra resursa

izmantošanas tiesību plānošanu starptautiskajā mērogā. Radiofrekvenču spektrs ir starptautisks koplietošanas resurss, jo valstu administratīvās robežas neierobežo radioviļņu izplatīšanos, bet tajā pašā laikā radiofrekvenču spektrs ir ierobežots valsts dabas resurss, kas ir katras valsts nacionālā bagātība. No augsti profesionālās radiofrekvenču spektra pārvaldības ir atkarīga valsts sakaru nozares attīstība, kas būtiski ietekmē valsts ekonomisko stāvokli un drošību kopumā.

Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrs

K. Gerhards

Vīza:
Valsts sekretārs

G. Puķītis

19.08.2015 9:39
4844
Olga Paipala
Juridiskā departamenta
Juridiskās nodaļas vadītāja p.i.
67026527, olga.paipala@varam.gov.lv